

Sermó sobre les benaurances (Mateu 5, 1-12) **Rvda. Dra. Kerstin Söderblom, Frankfurt/Alemanya**

No tingueu por!

Estigueu segurs que no esteu sols –àdhuc, i especialment si sou humiliats, exclosos i fins i tot perseguits!

Estigueu segurs que esteu beneïts i protegits. Déu és amb vosaltres!

Estimades germanes i germans en Crist,

Aquest curt resum de les benaurances, el nostre evangeli d'avui, sona prou fàcil de dir. Però va ser enormement provocador i escandalós en temps de Jesús, quan els neoromànic eren oprimits i la gent vivia en la pobresa, quan hi havia pocs diners i poca medecina per als vells i els malalts, i els pobres eren sovint deixats sols; quan els oponents a l'emperador romà eren perseguits, torturats i fins i tot occits.

Les paraules de Jesús eren provocatives i colpidores; causaven esperança i escepticisme, encoratjament i por; en temps de Jesús i en tot temps fins avui. Perquè aquestes paraules eren i són molt diferents de la lògica humana del poder i de la força, de la jerarquia i de l'autoritat. No són els forts, rics i bells els primers en ser beneïts per Jesús sinó els pobres, els perseguits i els oprimits. Com es podia entendre això? Com podia ser viscut?

Durant l'encontre preparatori de dones del Fòrum Europeu de Barcelona, vam discutir el text en petits grups i vam arribar a diferents idees, perspectives i qüestions. Dones de Noruega, Suècia i Finlàndia, Espanya i Malta, Gran Bretanya i Moldàvia, Holanda, els EUA i Alemanya vam tractar de traduir el text al nostre temps, a les nostres vides concretes de cada dia: exactament com Jesús sempre connectava la seva predicació amb les vides concretes de la gent que l'envoltava.

“Aquest text és extremadament contradictori i ambivalent!”, dèiem algunes de nosaltres. “Com podem ser encoratjades a ser constructores actives de pau i advocades de justícia i igualtat per a tota la gent –incloent-hi lesbianes, gais, bisexuals i transgènere–, i ser misericordioses i dèbils alhora? No sembla que s'avinguin!”

Altres dones van destacar el fet que les benaurances i altres versets bíblics s'havien fet servir de manera abusiva pels caps d'església per tal de silenciar els pobres i els oprimits tot promentent-los el seu guardó al cel.

“Per a què ser recompensats al cel si els caps de les esglésies i altres autoritats fan els cristians obedients i passius i discriminen lesbianes, gais i altres aquí a la terra amb la Bíblia a les mans?”, preguntàvem algunes de nosaltres.

“I què dir de l'homofòbia i el racisme, i dels discursos d'odi i violència contra la comunitat LGTB en les esglésies europees i en altres llocs? Se suposa que només hem de seure i no fer res al respecte perquè serem recompensats al cel?” Les dones van afirmar clarament que no podien somriure beatíficament a la injustícia i a la discriminació i esperar una difusa recompensa en la vida del més enllà.

“I no hem d'esperar això!” afegien altres dones amb fermesa. “El text mateix diu alguna cosa més: Jesús afirma en tota la seva predicació i en tot el seu actuar en la seva vida

que les persones no viuen en aquest món per a ser marginades o per a sofrir. Són beneïdes i enfortides per Déu per tal de ser capaces de canviar això. La Bíblia és plena d'històries on les persones reben poder per a lluitar contra l'opressió i són capacitades per fer-hi alguna cosa.

“Les benaurances són un indicador d'autoritat i d'encoratjament”, subratllaven algunes dones. I seguien: “Sí, la Bíblia sap sobre la realitat del sofriment, sobre la realitat de la injustícia i de la violència, sobre la realitat del dolor i el plany, perquè això forma part de la vida real també. A tots i totes se'ns demana fer front a això, i a ajudar uns a altres a canviar-ho. Aquest és el missatge principal del text: la construcció de la pau, la no-violència i la lluita per la justícia van juntes, no és una o l'altra! No n'hi ha contradicció. Com si no, podem viure en pau i estar feliços i alegres si parts de la societat estan oprimides i excloses?”

D'ací les dones van concloure que les benaurances diuen molt sobre la vida i sobre les actituds *com* viure les nostres vides: Jesús ens anima a fer el que fem amb passió, tot i els dolors i les afliccions. Ens encoratja a compartir les històries de les nostres vides i a parlar dels nostres somnis i objectius honestament i amb obertura de cor i no fent servir el mateix llenguatge que els nostres oponents.

Tanmateix, per a la majoria de les dones el missatge més important del text és el següent: **El Regne de Déu només pot venir si comencem a treballar per ell avui!**

En la seva xerrada en el Fòrum Europeu de Barcelona, Nathalie Reverdien va anomenar les benaurances la “Carta Magna” de l'ensenyament de Jesús. Estic d'acord amb ella. Àdhuc jo mateixa l'anomeno “Manifest contra l' status quo”; o “un manifest contra les construccions de la normalitat”; o “un manifest contra l' actitud de molts que diuen: bo, això és la vida i no hi podem canviar res; només hem d'acceptar les coses com són”. En aquest sentit és un clar i encoratjador “manifest d'amor”!

“No!”, digué Jesús..

Ell va pronunciar una gran protesta contra la injustícia i la violència, contra la pena i el desesper. Va animar tota la gent, –els anomenats majoria i els marginats del seu temps– a lluitar per la justícia, a implicar-se amb la pau, a donar suport als perseguits, i a consolar els plorosos i afligits. Seran beneïts, va afirmar Jesús. Seran anomenats fills de Déu, seran confortats i sostinguts per la presència de Déu. Això és el que va dir.

Jesús va canviar les perspectives: va treure aquells que estan en els marges de la societat de la invisibilitat al centre de la seva atenció. No és la majoria qui dicta la direcció de les nostres preocupacions i de la nostra acció sinó els necessitats i els que estan en els marges de la nostra societat. Aquest és el missatge de Jesús: com actua la societat amb els seus marginats i minories actualment en mostra la vertadera cara. És la prova de foc d'humanitat. El resultat d'aquest test, tem que hagi estat espantós en temps de Jesús; tanmateix, en moltes regions i societats d'avui els resultats no surten molt millor.

En totes les seves accions i aparicions Jesús ni fou un polític ni un líder de milícies. Jesús fou un coratjós jueu. Ben educat en les Sagrades Escripures jueves; fou un predicador i un Home corrent que mirava de manera crítica i amb fe la vida diària al seu voltant i va tractar de canviar la vida cap al millor per a la gent ordinària. Va menjar i va celebrar amb els exclosos socials i amb les prostitutes, amb esclaus i serventes; va reservar temps per als malalts i els deprimits, i en va guarir molts. Va compartir el seu temps amb gent senzilla i amb els pobres, tant com amb mestres i predicadors. Estava

obert al diàleg amb tots aquells que estiguessin interessats en debats correctes i respectuosos; va discutir amb els rics i poderosos i no li importava proferir crítiques clares i agudes envers la hipocresia i la injustícia.

Els dos apòstols Mateu i Lluç van recordar el “manifest d’amor” de Jesús durant el seu sermó de la muntanya. El van escriure als seus evangelis en temps on ells, com a cristians, eren una minoria i amenaçats pels romans en el primer segle després de Crist. Mateu tracta més dels aspectes espirituals del sermó: actuar espiritualment amb un cor pur, amb misericòrdia, amb fam i set de justícia i de pau. I Lluç posa més l’accent en la benaurança dels pobres materials, els malalts i famolencs en el seu cos i els perseguits existencialment. Totes dues tradicions de Mateu i Lluç eren recordades pels primers cristians que donaven testimoni dels sermons de Jesús i els passaven oralment i per escrit a les següents generacions.

De fet, totes dues cares de la moneda estan fetes la una per a l’altra: la part espiritual i material de la vida; el benestar psicològic i físic han de ser acollits per a viure una vida lliure de perills en dignitat. Això és veritat fins avui, per als heterosexuels tant com per a lesbianes, gais, bisexuals i persones transgènere. D’ací que el “manifest d’amor” de Jesús sigui un document de suprema i permanent importància fins avui.

Tenint tot això en ment, penso en una amiga meua. És pastora protestant i viu amb la seva parella dona i els seus dos nens en la casa rectoral en un poble proper a Frankfurt en Alemanya. Després de llargues lluites en l’església protestant d’Alemanya, ser lesbiana o gai i ministre cristià és acceptat generalment. Però tenir dos nens sense un pare biològic clar, és massa per a molts. Els valors tradicionals de la família i les definicions de família els són llençats per diferents col·legues que refusen treballar amb ella; autoanomenats cristians omplen el llibre de visites de la web de la parròquia i insulten violentament la meua amiga. Li llencen els més absurds insults i clixés. Ni tan sols la coneixen, però falten al respecte a la seva vida i a la seva família. I escupen odi envers tot LGTB en nom d’un així anomenat Déu cristià de ràbia, homofòbia i violència.

“No!”, hagués dit Jesús. Això no és acceptable!

I la meua amiga i tot un grup de solidaritat no ho van acceptar. Hem fundat un grup de solidaritat per a donar-li suport i estar present amb ella en les lluites per la justícia. Parlem als responsables de l’església, i organitzem debats generals sobre famílies de l’arc de sant Martí. La lluita encara continua.

I penso en els nostres amics de l’est d’Europa: de Moldàvia i Romania, d’Armènia i Sèrbia, Rússia i Kirgizstan. De Letònia, Ucraïna i Bielorússia i de molts altres països d’on vénen els nostres amics del Fòrum Europeu. Les esglésies catòlica i ortodoxa no accepten oficialment cristians LGTB en absolut. Les esglésies protestant i anglicana són més obertes i comprensives però sovint actuen de manera ambivalent en aquesta matèria.

En l’Europa de l’est i molts altres llocs hi ha poques possibilitats de treballar professionalment en parròquies i ser obertament gai al mateix temps. No hi ha cap possibilitat de tenir una benedicció d’una parella LGBT en una cerimònia oficial de l’església i certament no hi ha cap reconeixement dels cristians LGBT en absolut. N’hi ha molt més que culpabilització, alçada de tabús i exclusió. Quina classe de

comportament cristià és aquest? Bé, deixeu-me dir-vos-ho, no és en absolut un comportament cristià.

“No!”, hagués dit Jesús. Això no és acceptable!

I no ho hem acceptat en el Fòrum Europeu. Hem establert diferents activitats per a donar suport a les petites però actives xarxes LGBT i grups en Europa de l'est. Per exemple amb tallers d'entrenament, presència en les desfilades de l'orgull a l'est d'Europa o amb suport a les celebracions de l'arc de sant Martí en països de l'est. I celebrem oficis com el d'avui on proclamem l'amor de Déu i respecte per totes les nostres famílies LGBT i els nostres amics del nord al sud, de l'est a l'oest. Aquest és un dels llocs i temps on nosaltres –com a família ecumènica i europea LGBT– donem al “manifest d'amor de Jesús” cares concretes.

Jesús és clar sobre això en les benaurances: ni és un missatge d'odi ni de violència o homofòbia. El seu missatge és el del respecte per un mateix i dignitat per a tota la humanitat –sense tenir en compte l'educació, la nacionalitat o l'orientació sexual!

Les dones dels grups de treball de la pre-conferència de dones del Fòrum van ser tan clares com Jesús mateix; respecte i acceptació mútua és l'únic camí per desbaratar l'odi i la violència. No hi ha alternativa per a espais segurs on la gent pugui intercanviar la història de les seves vides de manera que puguin aprendre de les seves diferències. No hi ha alternativa per a la lluita per la justícia i per al suport als oprimits i perseguits. No hi ha alternativa a la solidaritat entre els LGBT, les seves famílies i amics enlloc al món. I així, continuem creant espais segurs per a totes i tots de cara a intercanviar les nostres històries i tractar d'aprendre els uns dels altres. I fent això seguim l'esperit de les benaurances: garantir seguretat i respecte per a tothom, i fer això amb tot el vostre cor i tota la vostra ànima.

Vet aquí per què les xarxes internacionals com ara el Fòrum Europeu són tan importants per als LGBT pertot Europa i més enllà. És la nostra força per a viure segons el “manifest d'amor” de Jesús; per a mostrar-lo obertament allà on sigui possible, per a donar una cara a l'amor, i per a passar el missatge de Jesús de respecte i diàleg a altres de manera que puguin experimentar-lo.

Això és molt més beneficiós i joiós que no pas l'odi i la violència.

I no hauríem d'oblidar el que Jesús ens ensenya i el que la pre-conferència de les dones ha resumit com el més destacable del seu manifest: el regne de Déu només pot venir si comencem a treballar per ell avui!

I que la pau del Crist sigui sempre amb tots vosaltres.

Amen